

BRANCHEORGANISATIE VOOR GEESTELIJKE GEZONDHEIDS- EN VERSLAVINGSZORG

BEZOEKADRES Piet Mondriaanlaan 50 | 52 3812 GV Amersfoort POSTADRES Postbus 830 3800 AV Amersfoort
TELEFOON 033 460 8900 FAX 033 460 8999 info@ggz-nederland.nl www.ggz-nederland.nl
KVK 40483580 ING-BANK 68.72.11.808 POSTBANK 3531353

ACTION

Europese Commissie
Directoraat-Generaal Gezondheid en
Consumentenbescherming
Unit C/2 'Gezondheidsinformatie'
L - 2920 Luxemburg

SANCO C/2		Reg. N°
Received	31/5	Deadline
Attributed to:		
COPY to:		
REPLY	CONSULTATION	
COMMENTS	INFORMATION	
FILE	CIRCULATION	
REMARKS		

Datum
23 mei 2006
Contactpersoon
C.W. Huitink
Ong kenmerk
F&B/cshk/faas/95449/2006
Onderwerp
Reactie op Groenboek "De geestelijke
gezondheid van de bevolking verbeteren. Naar
een strategie inzake geestelijke gezondheid
voor de Europese Unie"

Bijlage(n)
Doorkiesnummer
+ 31 33 460 8981
Uw kenmerk

DG SANCO n A/190688									
12.06.2006									
Deadline:									
File:									
DG	DDG	01	02	A	B	C	D	E	F

Geachte leden van de commissie,

Op 14 oktober 2005 heeft u het Groenboek "De geestelijke gezondheid van de bevolking verbeteren. Naar een strategie inzake geestelijke gezondheid voor de Europese Unie" uitgebracht. U geeft veldorganisaties de gelegenheid hierop te reageren. GGZ Nederland¹ maakt graag gebruik van deze mogelijkheid.

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het feit dat de geestelijke gezondheidszorg in Europa middels dit Groenboek op de politieke agenda is gezet. Preventie en promotie van geestelijke gezondheidszorg is van groot belang voor het welbevinden van een bevolking.

GGZ Nederland heeft preventie van psychische stoornissen en verslavingsproblemen als speerpunt van beleid voor de komende jaren. Initiatieven op dit vlak in de Europese Commissie zijn ondersteunend aan de ambities van GGZ Nederland en worden dan ook van harte verwelkomd.

Graag gaat GGZ Nederland in op de voorstellen uit het Groenboek.

ADDICTION
12 JUN 2006
POSITIVE HEALTH
SOCIAL AND ENVIRONMENTAL
SANCO/C/4

¹ GGZ Nederland vertegenwoordigt als brancheorganisatie de aanbieders van zorg in de geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in Nederland. De belangrijkste taak van GGZ Nederland is op te treden als belangenorganisatie voor de ggz- en verslavingszorgsector. Het totale personeelsbestand van de bij GGZ Nederland aangesloten organisaties bedraagt 65.000 werknemers

Subsidiariteitsbeginsel

In het Groenboek is niet altijd even duidelijk welke voorstellen voor actie onder de bevoegdheid van de Gemeenschap vallen (krachtens artikel 152 van het EG-verdrag) en welke voorstellen behoren tot de bevoegdheid van de lidstaten. Een "sluipende" uitbreiding van de bevoegdheden ten gunste van de Gemeenschap en ten koste van de lidstaten zou voorkomen kunnen worden door meer helderheid te geven over de verschillende competenties waarover politieke overeenstemming moet bestaan. Dwingende wet- en regelgeving vanuit de Gemeenschap op het terrein van de door het groenboek aangesneden problematiek acht GGZ Nederland vanuit onze Nederlandse optiek ongewenst.

Bevorderen geestelijke gezondheid

U stelt voor dat de Raad een aanbeveling doet inzake de bevordering van de geestelijke gezondheid. GGZ Nederland juicht deze aanbeveling toe, omdat het de lidstaten zal aansporen om op dit vlak initiatieven te nemen.

De laatste decennia lag in Nederland het accent bij preventie van psychische stoornissen en verslavingsproblemen. Het is nodig om ook aandacht te besteden aan de bevordering van geestelijke gezondheid, juist vanuit een preventief oogpunt. Hierin kan Nederland een impuls gebruiken.

Terugdringen depressie en zelfmoordgedrag.

U stelt voor dat de Raad een aanbeveling doet inzake het terugdringen van depressie en zelfmoordgedrag, een aanbeveling die GGZ Nederland van harte ondersteunt.

Preventie van depressie is een speerpunt van beleid van GGZ Nederland. Ook de Nederlandse overheid is van plan dit tot speerpunt van beleid te maken.

Lidinstellingen van GGZ Nederland bieden een breed scala van evidenced based interventies, variërend van zelfhulp tot intensieve psychotherapie. Stepped care is daarbij uitgangspunt: licht waar mogelijk, zwaar waar nodig. De afgelopen jaren is door intensievere samenwerking met ketenpartners veel vooruitgang geboekt in de doelmatige inzet van middelen en het terugdringen van depressie.

Gelet op de omvang van deze problematiek in Europa lijkt samenwerking van de lidstaten gericht op best practices gewenst.

In Nederland is suïcidepreventie een onderdeel van de bestaande behandelpraktijk. Voor risicogroepen zijn speciale interventies ontwikkeld, zoals bijvoorbeeld voor vrouwelijke hindoestaanse adolescenten. Aan suïcidepreventie wordt in de Nederlandse ggz en verslavingszorg veel aandacht besteed. Intensievere samenwerking met regionale partners zoals scholen, politie en EHBO zou mogelijk nog de suïcideprevalentie kunnen reduceren in Nederland.

Verbindingsgroep

U stelt voor een verbindingsgroep tussen beleid en onderzoek te installeren waar de Gemeenschap, de nationale autoriteiten, de academische instellingen en de belanghebbenden elkaar treffen. De rol van de groep bestaat uit advisering, monitoring en prioritering van onderzoeksactiviteiten.

GGZ Nederland is verheugd met het voornemen van de Commissie om dit te faciliteren. GGZ Nederland is van mening dat de verbindingsgroep zich ook nadrukkelijk moet uitspreken over de implementatie van de voorgestelde adviezen, rekening houdend met de grote diversiteit in Europa als het gaat om ggz-voorzieningen.

GGZ Nederland verzoekt u de aanbieders van zorg een vooraanstaande rol te geven. Dat zijn de organisaties bij uitstek die zicht hebben op de problematiek zoals die zich in de dagelijkse praktijk voordoet.

Sociale integratie en bescherming van grondrechten

GGZ Nederland heeft waardering voor de aandacht in het Groenboek voor Sociale Integratie en de bescherming van de grondrechten.

In het groenboek wordt terecht de bevordering van de sociale integratie van mensen met ggz-problemen en de bescherming van hun grondrechten en waardigheid gezien als een prioriteit. GGZ Nederland onderschrijft dat het Bureau van de Europese Unie voor grondrechten (op te richten op 1 januari 2007) zich ook zal richten op de grondrechten voor mensen met ggz-problemen of een psychiatrische handicap. GGZ Nederland beveelt aan om rekening te houden met de feitelijk beschikbare materiële en immateriële ondersteuning die noodzakelijk is voor het dagelijks functioneren. GGZ Nederland wil echter waarschuwen voor de dreigende overlap met de activiteiten van de Raad van Europa die vanuit hun mandaat ook direct wetgevende bevoegdheden hebben op dit terrein. Er moet voorkomen worden dat zowel vanuit de Commissie als vanuit de Raad richtlijnen en/of wetten worden uitgevaardigd. Voor de Europese burger moet duidelijk zijn waar hij naartoe moet in geval van discriminatie. Samenwerking van de Commissie en de Raad op dit terrein is geboden.

Bescherming van de rechten van mensen met een psychiatrisch heden of verleden impliceert tevens een herziening van de wetten op de gedwongen opnames. Zoals in zo veel Europese landen is ook in Nederland discussie over deze wetgeving. De Commissie zou een belangrijke rol kunnen vervullen door "Best practice"-onderzoek te initiëren gelet op de wetgevende bevoegdheid die met name de Raad op dit vlak heeft.

Destigmatisering

GGZ Nederland onderschrijft met kracht het belang om stigmatisatie van mensen met een psychiatrisch heden of verleden te voorkomen. In Nederland is daartoe recent een *"Handreiking voor de bestrijding van stigma en discriminatie wegens een psychische handicap"* ontwikkeld door het Trimbos-Instituut met medewerking van GGZ Nederland. Die richtlijnen stellen wij graag aan de Commissie beschikbaar.

Verder verzoekt GGZ Nederland ook de doelgroep vluchtelingen expliciet te benoemen in het Groenboek. Bekend is dat ggz-problematiek veelvuldig voorkomt bij vluchtelingen. Vluchtelingen vinden in verschillende Europese landen asiel of zijn betrokken in een asielprocedure. Een aanbeveling van de Raad gericht op deze doelgroep zou ondersteunend kunnen zijn aan structurele aandacht voor deze kwetsbare doelgroep binnen de Europese Unie.

GGZ Nederland vindt het groenboek, met inachtneming van de bovenstaande opmerkingen, een zinvol initiatief.

GGZ Nederland verwacht dat de Commissie de nationale lidstaten aanmoedigt preventieactiviteiten passend in de doelstellingen van het Groenboek blijvend en substantieel te ondersteunen. Daarbij zou een financiële ondersteuning van initiatieven genoemd in het Groenboek zeker stimulerend werken.

Wij nodigen de Commissie nadrukkelijk uit gebruik te maken van de Nederlandse expertise op dit vlak en zijn gaarne bereid die expertise te leveren.

Mocht de Commissie een werkbezoek van een delegatie aan Nederland overwegen dan zouden wij daarbij graag een rol als gastheer op ons nemen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van GGZ Nederland,

J.F. de Beer,
directeur.

This paper represents the views of its author on the subject. These views have not been adopted or in any way approved by the Commission and should not be relied upon as a statement of the Commission's or Health & Consumer Protection DG's views. The European Commission does not guarantee the accuracy of the data included in this paper, nor does it accept responsibility for any use made thereof.